

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΙΣΛΑΜ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΑ

Η εξάπλωση των Αράβων

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ιστορία του κόσμου επηρεάστηκε βαθιά από την εξάπλωση των Αράβων κάτω από τη σημαία μιας νέας μονοθεϊστικής θρησκείας, **του Ισλάμ** (δηλ. αφοσίωση και πίστη στο θέλημα του Θεού), που **δέχτηκε επιδράσεις από τον Ιουδαϊσμό και το Χριστιανισμό**. Δόγμα της : **ένας ο Θεός και Προφήτης του ο Μωάμεθ**. Ο ιδρυτής της **Μωάμεθ**, ένας αγράμματος αλλά ευφυής οδηγός καραβανιών, με τη θρησκεία αυτή κατάφερε να ενοποιήσει τους φτωχούς νομάδες συμπατριώτες του στην αραβική χερσόνησο, οι οποίοι ως τότε ήταν ειδωλολάτρες. Ιερό βιβλίο της νέας θρησκείας **το Κοράνι** που καλούσε **τους Μουσλίμ, δηλ. τους πιστούς να διαδώσουν με ιερό πόλεμο (τζιχάντ) την πίστη τους κατά των απίστων**. Ωστόσο, τους επέβαλλε **να σεβαστούν τις μονοθεϊστικές θρησκείες, Χριστιανισμό και Ιουδαϊσμό**. Σύμφωνα με το κήρυγμα του Ισλάμ, όσοι πιστοί πέθαιναν σ' αυτό τον ιερό πόλεμο γίνονταν **μάρτυρες της πίστης**, με ανταμοιβή μια θέση στον παράδεισο. Ο Μωάμεθ επέβαλε το Ισλάμ στην αραβική χερσόνησο με τη δύναμη των όπλων κατά το 622- 632.

Επέκταση Αράβων – αιτίες και συνέπειες

Μετά το θάνατο του Μωάμεθ (632) αρχίζει η ραγδαία αραβική προέλαση που θα σαρώσει στο δρόμο της τις 2 κουρασμένες αυτοκρατορίες της Ανατολής, την περσική και τη βυζαντινή : **η Παλαιστίνη, η Συρία, η Αίγυπτος, η Μεσοποταμία και η Περσία** θα γίνουν **μέρος του αραβικού χαλιφάτου τον 7^ο αιώνα**(χαλίφης = ο τοποτηρητής και διάδοχος του Μωάμεθ)

Λόγοι που εξηγούν το φαινόμενο :

α)ο θρησκευτικός φανατισμός των Αράβων ,
β) η **εξάντληση Βυζαντίου και Περσών** από το μακροχρόνιο μεταξύ τους πόλεμο, και γ) η **αντίθεση** ανάμεσα στους **ορθόδοξους της Κωνσταντινούπολης** και στους **μονοφυσίτες των ανατολικών επαρχιών** του Βυζαντίου που τους οδήγησε να μην αντισταθούν στους κατακτητές (μελετήστε τη σχετική πηγή στη σελ. 14 του βιβλίου σας)

Η προέλαση των Αράβων συνεχίζεται : μετά τη βόρεια Αφρική, τον 8^ο αιώνα, περνούν τον πορθμό του Γιβραλτάρ και καταλαμβάνουν **το μεγαλύτερο μέρος της Ισπανίας** (Γιβραλτάρ : από το όνομα του Άραβα στρατηγού Ταρίκ που πρώτος πέρασε στην Ισπανία : Γιβράλ – Ταρίκ = ο βράχος του Ταρίκ)

Το 732 στο Πουατιέ της Γαλλίας θα τους σταματήσουν οι Φράγκοι με τον **Κάρολο Μαρτέλ**.

Στη Μεσόγειο οι Άραβες κατακτούν **την Κύπρο, Ρόδο, Κω, Χίο, Κρήτη και Σικελία**.

Επίσης, επιχειρούν 2 φορές την κατάκτηση της Κωνσταντινούπολης (674-678 και 717-718 με τον αυτοκράτορα Λέοντα Γ') , αλλά αποκρούονται από τους

Βυζαντινούς χάρη και στο υγρό πυρ, μια εφεύρεση του μηχανικού Καλλίνικου από τη Συρία .

Οι ήττες των Αράβων στην Κωνσταντινούπολη και στο Πουατιέ είναι αποφασιστικής σημασίας, καθώς ανέκοψαν την πορεία τους προς την Ευρώπη και ο ευρωπαϊκός πληθυσμός διασώθηκε από την επικράτηση του Ισλαμισμού .

Συνέπειες της αραβικής εξάπλωσης

α. με την κατάκτηση των μεσογειακών παραλίων διασπάται ο μεσογειακός κόσμος που είχε ενοποιηθεί από τους Ρωμαίους

β. Το Βυζάντιο συρρικνώνεται εδαφικά και χάνει σημαντικές πόλεις του

γ.) Η γεωργική παραγωγή μειώνεται , γεγονός που επηρεάζει αρνητικά και το εμπόριο

ΕΡΓΑΣΙΑ 1 : Βρείτε πληροφορίες για την αραβική κατάκτηση της Κρήτης και δημιουργήστε μια παρουσίαση PPT με θέμα : Η αραβική κατάκτηση του Ηρακλείου που θα παρουσιαστεί στο διαδραστικό πίνακα

Επίσης, ετοιμάστε ένα φύλλο εργασίας με ερωτήσεις που θα συμπληρώσει η τάξη

Πληροφορίες για το παραπάνω θέμα στη διεύθυνση :

http://4gym-irakl.ira.sch.gr/images/stories/pdf/ergasies_mathiton/h_polh_mas.pdf

ή : από τη σχολική ιστοσελίδα ακολουθήστε τη διαδρομή : Το στέκι των μαθητών, οι εργασίες μας ➔ Ηράκλειο, η πόλη μας : γνωρίζω τα μνημεία της πόλης μου και μαθαίνω την ιστορία της

ΕΡΓΑΣΙΑ 2 : Βρείτε και παρουσιάστε πληροφορίες σχετικά με το υγρό πυρ : μια πηγή θα μπορούσε επίσης να είναι η παραπάνω :

http://4gym-irakl.ira.sch.gr/images/stories/pdf/ergasies_mathiton/h_polh_mas.pdf